

Dosarul nr. 2ra-1452/21

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) D. Crigan

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) N. Budăi, Iu. Cotruță, V. Mihaila

Î N C H E I E R E

06 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bursuc Iurie
împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Primăria mun. Chișinău,
Consiliul mun. Chișinău și executorul judecătoresc Talmaci Roman cu privire la
constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii
judecătorești și repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2021,

c o n s t a ț ă :

La 15 iulie 2020, Bursuc Iurie a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Primăria mun. Chișinău,
Consiliul mun. Chișinău și executorul judecătoresc Talmaci Roman cu privire la
constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii
judecătorești și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, Bursuc Iurie a menționat că la 22 februarie 2008, Curtea
de Apel Chișinău a emis Titlul executoriu privind obligarea Consiliului
mun. Chișinău să-i acorde împreună cu membrii familiei sale spațiu locativ
conform art. 35 din Legea cu privire la Poliție nr. 416 din 18 decembrie 1990.

Reclamantul a invocat că executorul judecătoresc Talmaci Roman nu a
întreprins măsurile necesare pentru executarea silită a Titlului executoriu, astfel
timp de aproximativ 12 ani fiind încălcat dreptul său la executarea în termen
rezonabil a hotărârii judecătorești.

Bursuc Iurie a solicitat constatarea încălcării dreptului la executarea în termen
rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea sumei de 200 000 lei cu titlu de
prejudiciu moral.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 15 februarie 2021, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Bursuc Iurie .

S-a constatat faptul încălcării dreptului lui Bursuc Iurie la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2008.

S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Bursuc Iurie suma de 25 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, acțiunea s-a respins.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2008, Consiliul mun. Chișinău a fost obligat să-i acorde lui Bursuc Iurie și membrilor familiei sale spațiu locativ conform prevederilor art. 35 din Legea cu privire la Poliție nr. 416 din 18 decembrie 1990 și art. 42 din Codul cu privire la locuințe.

Prin încheierea executorului judecătoresc Eremia Victoria din 14 aprilie 2008, a fost primit spre executare documentul executoriu emis de Curtea de Apel Chișinău la 22 februarie 2008.

De asemenea, instanța de fond a constatat că la 18 octombrie 2011, prin actul de preluarea a executării, executorul judecătoresc Stoianov Viorel a preluat procedura de executare a documentului executoriu.

Ulterior, la 18 februarie 2016, 24 august 2020, 11 noiembrie 2020 și 14 decembrie 2020, executorul judecătoresc din oficiu, a somat Primăria mun. Chișinău de a executa hotărârile judecătorești, privind acordarea spațiilor locative unor categorii de persoane, precum și a somat consilierii municipali, de a executa hotărârile judecătorești.

Prin răspunsul Consiliului mun. Chișinău, reclamantul a fost informat că organele publice locale din motivul că sunt mai multe hotărâri judecătorești irevocabile neexecutate și din lipsa de surse financiare și a spațiilor locative, nu poate executa hotărârea instanței de judecată.

Deci, instanța de judecată a concluzionat că documentul executoriu nu a fost executat din motivul lipsei fondului locativ municipal, din cadrul căruia ar putea fi identificată locuința ce ar fi putut fi acordată reclamantului, precum și din motivul lipsei mijloacelor financiare care urmau să fie achitate contravaloarea locuinței.

Astfel, prima instanță a concluzionat că neexecutarea hotărârii judecătorești este o circumstanță certă în prezentul litigiu și a dispus încasarea în beneficiul reclamantului a sumei de 25 000 lei cu titlu de prejudiciu moral pentru neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2021, s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 15 februarie 2021.

La 13 august 2021, Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Recurentul Ministerul Justiției, în motivarea recursului a invocat aplicarea eronată a normelor de drept material și interpretarea eronată a legii.

De asemenea, a menționat că aprecierile judecătorului privind evaluarea daunelor morale este subiectivă, or, despăgubirile trebuie să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă.

Astfel, recurentul a specificat că la stabilirea cuantumului compensației pentru prejudiciul moral, instanța de judecată trebuie să țină cont de comportamentul părților, importanța procesului pentru reclamant, precum și de durata neexecutării hotărârii judecătorești, fiind apreciat ce a pierdut persoana pe plan fizic, psihic, social, profesional și familial atât la moment, cât și pentru viitor.

Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Respectiv, instanța de judecată are ca sarcină exclusivă de a analiza dacă măsurile adoptate de autoritățile naționale au fost adecvate și suficiente.

În ce privește comportamentul executorului judecătoresc, recurentul a relatat că executorul judecătoresc a întreprins toate măsurile necesare în vederea executării documentului executoriu, în condițiile în care executorul judecătoresc a reacționat imediat la toate cererile reclamantului și în acest sens nu îi poate fi imputată tergiversarea executării.

La 02 septembrie 2021, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților copia recursului, fiind recepționat de către Bursuc Iurie, executorul judecătoresc Talmaci Rman și Consiliul mun. Chișinău la 10 septembrie 2021, conform avizelor de recepție (f.d. 194-196).

La 27 septembrie 2021, Bursuc Iurie a depus referință la recursul declarat de Ministerul Justiției, prin care a solicitat să fie respins.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 27 mai 2021, iar la 28 iunie 2021, instanța de apel a expediat părților prin intermediul poștei electronice decizia motivată.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 13 august 2021, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Ministerul Justiției, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Ministerul Justiției.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari